

Vergaderstuk Algemeen bestuur

Opsteller Hoofd financiën en organisatie	Aantal pagina's 7
Behandelend gremium Algemeen bestuur	Datum voorgelegd 24 april 2025
Agendapunt, Onderwerp 4.1a, Jaarrekening 2024	Agendering Ter vaststelling
Portefeuillehouder DB-lid De heer J. Verdoold	Kenmerk V0790/H013924

In aanvulling op de jaarrekening 2024 wordt in de online rapportage inzicht gegeven in de belangrijkste resultaten van 2024. Tevens zijn hier de bestuursrapportage en projectrapportage te downloaden:

<https://rapportage.hetwaterschapshuis.nl/jaarrekening-2024/>

1 Samenvatting voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd de jaarrekening 2024 van Het Waterschapshuis vast te stellen en daarmee in te stemmen met de begrotingsover- en onderschrijdingen gedurende 2024. Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief projectsaldo van € 6,8 miljoen. Hiervan wordt € 5,3 miljoen meegenomen in de afrekening met de deelnemers en € 1,5 miljoen wordt gereserveerd op de projectrekening in afwachting van bestemming door de stuurgroep met derden (programma 13 en 14). Na de saldoafwikkeling bedraagt het exploitatieresultaat van 2024 nihil.

2 Toelichting van het dagelijks bestuur

Als dagelijks bestuur zijn we trots op de resultaten die we het afgelopen jaar hebben bereikt. We zien dat er in 2024 minder kosten zijn gerealiseerd dan begroot. Voor een deel heeft dat te maken met de manier waarop de hWh (project)organisatie is ingericht, waardoor dit niet geheel voorkomen kan worden. Daarnaast is er een kostenbesparing gerealiseerd op de uurtarieven en is er scherp ingekocht. Om in de komende jaren te komen tot een zo realistisch mogelijke begroting, hebben we in de geactualiseerde begroting 2025 extra kritisch gekeken naar de realisatiekracht. Deze begroting ligt ook in april 2025 voor bij het algemeen bestuur. In 2024 is gewerkt aan de voorbereidingen op een nieuwe programma-indeling naar aanleiding van de strategienota van de opdrachtgeverstafel. Dit is een eveneens een stap in de transitie naar een stabielere begroting binnen de collectieve begrotingsprogramma's.

3 Inleiding

Recent is de jaarrekening 2024 van Het Waterschapshuis opgesteld. Aan het algemeen bestuur worden de jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis aangeboden. In de jaarrekening wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de activiteiten in 2024. Via de digitale rapportage (zie link hierboven) zijn eveneens de bestuursrapportage 2024-3 en de projectverantwoording 2024-3 als bijlages ter informatie beschikbaar. In de bestuursrapportage wordt

per programma en in de projectverantwoording per project een inhoudelijke en financiële verantwoording gegeven.

Algemeen

Het jaar 2024 stond in het teken van de uitwerking van de effecten van de strategienota van de opdrachtgeverstafel (OGT) op hWh. De ontwikkelingen die worden benoemd in de strategienota, zijn samengebracht in een update van het koersplan door het bestuur van hWh. Vooruitlopend op het geactualiseerde koersplan, heeft hWh in 2024 als eerste fase een herinrichting van de interne organisatie in gang gezet. De nieuwe hoofdstructuur van de bedrijfsvoering van hWh en bijbehorende aansturing draagt op managementniveau bij aan het verminderen van de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van hWh. Daarnaast is in 2024 de inrichting van diensten en beheer als afdeling van hWh gestart. Als vervolgstap zijn we in de tweede helft van 2024 gestart met de uitwerking van de tweede fase van het herinrichtingsplan; een herinrichting van de programmastructuur om de uitvoering van de strategienota tot een succes te maken. In de geactualiseerde begroting 2025 is de administratieve herinrichting van onze programma-indeling verwerkt. Zo creëren we een beeld van de nieuwe programma's die aansluiten bij de strategienota en de huidige (lopende) activiteiten die daarbij horen.

We zien een aanhoudende gestage groei van het aantal opdrachten dat hWh voor de waterschappen uitvoert. Uitgedrukt in uren ligt de realisatie ruim 12,7% boven dezelfde periode in 2023. We zijn content met de resultaten die we in 2024 hebben kunnen realiseren en dat we invulling hebben kunnen geven aan de groeiende vraag van de waterschappen, ondanks de nog steeds krimpende arbeidsmarkt. We hebben van het bestuur de ruimte gekregen projectmedewerkers in dienst te nemen bij hWh. Deze ruimte is erg behulpzaam geweest in het aantrekken van medewerkers. We zijn blij dat we daarmee de groei in (relatief dure) inzet van inhuur uit de markt kunnen beperken en hopen hiermee ook stabiliteit en behoud van kennis te creëren. We zien dat het niet altijd lukt vacatures op tijd in te vullen, waardoor werk blijft liggen en vertraagt. Aan de andere kant zien we ook dat we begrotingen voor onvoorziene kosten in zowel de instandhouding als in de projecten nauwelijks hoeven aan te spreken en dat we capaciteit en andere producten en diensten scherp hebben kunnen inkopen. Binnen de instandhouding we veel meer rentevergoeding op de schatkistrekening ontvangen dan begroot. Dat alles maakt dat de lasten in 2024 € 6,8 miljoen lager zijn dan onze baten. Hiervan is € 3,2 miljoen toe te wijzen aan de programma's met derden, waar onder andere door het programma Basisdata al enkele jaren geen afrekening met deelnemers heeft plaatsgevonden. De stuurgroep van het programma Basisdata heeft besloten om een deel van het positieve saldo in 2024 in te zetten als financiële dekking voor de activiteiten in 2025. De lopende inrichting van diensten en beheer en de herinrichting van de programma-indeling aansluitend op de strategienota van de OGT zal naar verwachting bijdragen aan het beter beheersbaar maken van dit deel van de begroting.

Vergaderstuk algemeen bestuur

Accountantscontrole

De accountantscontrole is uitgevoerd in week 7 en 8 van 2025. De verklaring bij de jaarrekening 2024 is op 1 april 2025 afgegeven. Door de accountant is een goedkeurend oordeel bij de jaarrekening afgegeven.

De accountant heeft een accountantsverslag opgesteld, waarin de resultaten van de accountantscontrole worden benoemd. In het accountantsverslag heeft de accountant benoemd dat er geen afwijkingen zijn geconstateerd die de rapporteringstoleranties overschrijden.

4 Doelstelling

Conform de wettelijke bepalingen dient de jaarrekening te worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling.

5 Financiële analyse/dekking

5.1 Financiële analyse begroting 2024 en realisatie 2024

De jaarrekening 2024 laat op hoofdlijnen het volgende financiële beeld zien (bedragen exclusief BTW):

Programma	Begroting na wijzigingen 2024	Baten BERAP 3	Lasten BERAP 3	Saldo BERAP 3	% t.o.v. baten	1. Afrekening deelnemers	2. Mutatie projectrekening
Programma 1. Bestuur en organisatie	4.875.615	4.892.104	4.074.270	817.835	17%	817.835	-
Programma 2. Kennis en verbinden	1.440.730	1.440.730	1.366.117	74.613	5%	74.613	-
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>6.316.345</i>	<i>6.332.834</i>	<i>5.440.387</i>	<i>892.448</i>	<i>14%</i>	<i>892.448</i>	-
Programma 3. Innovatie en transformatie	1.266.784	1.266.784	1.145.390	121.394	10%	121.394	-
Programma 4. Digitale dienstverlening	1.631.375	1.521.663	1.375.987	145.676	10%	145.676	-
Programma 5. Organisatie en samenwerking	898.939	898.939	694.100	204.839	23%	204.839	-
Programma 6. Informatie - datastromen	-	-	-	-	0%	-	-
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	1.207.851	1.245.824	1.323.199	-77.376	-6%	-77.376	-
Programma 8. Waterveiligheid	766.392	766.392	545.920	220.472	29%	220.472	-
Programma 9. Watersysteem	1.626.998	1.691.398	1.102.607	588.791	35%	588.791	-
Programma 10. Waterketen	711.694	711.694	620.326	91.368	13%	91.368	-
Programma 11. Diensten en beheer	10.802.984	10.848.614	9.633.797	1.214.817	11%	1.214.817	-
Programma 12. SAW@	2.396.512	2.708.798	2.372.693	336.105	12%	336.105	-
Programma 13. Basisdata	6.452.833	8.761.318	6.130.329	2.630.989	30%	1.386.792	1.244.197
Programma 14. Informatiehuis water	2.558.374	2.718.737	2.445.311	273.426	10%	-	273.426
Programma 15. Kassiersfunctie	524.222	524.222	319.708	204.514	39%	204.514	-
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>30.844.958</i>	<i>33.664.383</i>	<i>27.709.366</i>	<i>5.955.017</i>	<i>18%</i>	<i>4.437.393</i>	<i>1.517.624</i>
Totaal	37.161.303	39.997.217	33.149.753	6.847.464	17%	5.329.841	1.517.624

Het jaarrekeningresultaat 2024 na saldoafwikkeling bedraagt € nihil.

Het batig saldo van 2024 kan als volgt samengevat worden:

Verklaring saldo 2024 (bedragen in € 1.000 excl. BTW)	Vertraagd, uitvoering in 2025	Werkzaamheden niet uitgevoerd	Effect realisatie uurtarieven	Effect realisatie kosten	Extra werkzaamheden uitgevoerd	Bestemming door UO met derden	Saldo 2024
Programma 1. Bestuur en organisatie	0	628	285	103	-198	0	818
Programma 2. Kennis en verbinden	0	0	-55	140	-11	0	75
Subtotaal instandhouding	0	628	230	243	-209	0	892
Programma 3. Innovatie en transformatie	0	126	95	-100	0	0	121
Programma 4. Digitale dienstverlening	0	0	19	127	0	0	146
Programma 5. Organisatie en samenwerking	0	155	40	10	0	0	205
Programma 6. Informatie - datastromen	0	0	0	163	-163	0	0
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	0	204	-58	-223	0	0	-77
Programma 8. Waterveiligheid	0	0	7	256	-43	0	220
Programma 9. Watersysteem	99	272	51	181	-15	0	589
Programma 10. Waterketen	0	21	-58	128	0	0	91
Programma 11. Diensten en beheer	0	466	548	815	-614	0	1.215
Programma 12. SAW@	0	257	9	70	0	0	336
Programma 13. Basisdata	0	43	162	-205	0	2.631	2.631
Programma 14. Informatiehuis water	0	0	-14	14	0	273	273
Programma 15. Kassiersfunctie	153	68	45	-45	-16	0	205
Subtotaal projecten	252	1.612	846	1.192	-850	2.904	5.955
Totaal	252	2.240	1.076	1.435	-1.059	2.904	6.847

In hoofdlijnen kan het saldo van € 6,8 miljoen als volgt worden toegelicht:

- Binnen instandhouding heeft de focus het afgelopen jaar gelegen op de implementatie van de herinrichting van de organisatie (fase 1) en de uitwerking van de herinrichting fase 2; een herinrichting van de programmastructuur om de uitvoering van de strategienota tot een succes te maken. Er heeft groei plaatsgevonden in het team informatiebeveiliging en privacy, wat past in de groei in volwassenheid van de organisatie op deze thema's. De bewustwording van de medewerkers neemt toe, met name op gebied van invloeden van buitenaf. Risicogestuurd denken en werken krijgt steeds meer vorm in de organisatie. De extra inzet die dit heeft gevraagd kan worden opgevangen binnen de post onvoorzien. Enkele vacatures zijn later ingevuld dan begroot en de aanbesteding van het beheer van de kantoorautomatisering duurt langer dan gedacht. Bovendien hebben we veel meer rentevergoeding ontvangen dan begroot. In totaal heeft de instandhouding een positief saldo van circa € 0,9 miljoen.
- Binnen de projecten met waterschappen (programma's 3 t/m 10 en 15) blijft een saldo van ca. € 2,7 miljoen over. Hiervan is € 0,6 miljoen te verklaren door minder personele inzet door onder andere het niet op tijd kunnen vervullen van vacatures en € 0,7 miljoen door een besparing op uurtarieven. Het restant is onder andere te verklaren door lagere leverancierskosten dan begroot, bijvoorbeeld door het niet hoeven aanspreken van posten voor onvoorzien kosten en begrote werkzaamheden die niet noodzakelijk bleken.
- Het saldo bij de programma's met derden (programma 12, 13 en 14) van € 3,2 miljoen wordt, net als voorgaande jaren, grotendeels toegevoegd aan het saldo projectrekeningen. De stuurgroep van het programma Basisdata heeft besloten om een deel (€ 1,4 miljoen) van het positieve saldo in 2024 af te rekenen met de deelnemers, waarvan € 1,1 miljoen wordt ingezet als financiële dekking voor de activiteiten in 2025 en € 0,3 miljoen wordt teruggegeven aan de deelnemers.

Vergaderstuk algemeen bestuur

Anders weergegeven:

	Impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Geen impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Totaal in € miljoen
Bestemming door UO met derden	-	2,9	2,9
Vertraagd, uitvoering in 2025	0,3	-	0,3
Goedkoper uitgevoerd dan begroot	-	2,5	2,5
Werkzaamheden niet uitgevoerd	2,2	-	2,2
Extra werkzaamheden uitgevoerd	1,1	-	1,1
Totaal	1,4	5,4	6,8

Vergaderstuk algemeen bestuur

Op hoofdlijnen ziet de afrekening per deelnemer er als volgt uit:

Saldo 2024 per deelnemer	Recapitulatie 4e gewijzigde begroting 2024 excl. BTW			Afrekening per deelnemer excl. BTW			
	Totaal saldo 2024 (overschot/tekort)	4e gewijzigde begroting 2024	4e gewijzigde begroting 2024 - /- saldo JEV 2024	Af: voorschot begroting 2024	Af: voorschotten derden	Afrekening 2024 excl. BTW	Verwachte afrekening 2024 incl. BTW
Kostenverdeelsleutel							
Aa en Maas	219.253	1.474.378	1.255.125	-1.525.428		-270.303	-327.066
AGV/Waternet	199.167	1.495.331	1.296.164	-1.506.285		-210.120	-254.245
Brabantse Delta	229.924	1.604.336	1.374.412	-1.645.905		-271.493	-328.507
De Dommel	234.475	1.536.817	1.302.342	-1.545.410		-243.068	-294.112
De Stichtse Rijnlanden	155.224	1.164.048	1.008.824	-1.198.313		-189.489	-229.282
Delfland	206.717	1.581.475	1.374.758	-1.592.238		-217.480	-263.151
Drents Overijsselse Delta	201.020	1.350.044	1.149.024	-1.435.291		-286.267	-346.383
Fryslân	220.215	1.376.926	1.156.712	-1.402.991		-246.280	-297.998
Hollands Noorderkwartier	325.929	2.102.415	1.776.486	-2.185.390		-408.903	-494.773
Hollandse Delta	247.799	1.672.429	1.424.629	-1.730.378		-305.749	-369.956
Hunze en Aa's	120.468	864.953	744.485	-898.045		-153.560	-185.808
Limburg	284.846	1.820.706	1.535.861	-1.921.193		-385.332	-466.252
Noorderzijlvest	160.683	1.143.514	982.831	-1.172.984		-190.152	-230.084
Rijn en IJssel	162.456	1.133.494	971.038	-1.173.360		-202.322	-244.809
Rijnland	232.416	1.641.436	1.409.020	-1.709.021		-300.001	-363.001
Rivierenland	239.359	1.548.939	1.309.580	-1.575.308		-265.728	-321.531
Scheldestromen	127.389	1.037.560	910.172	-1.052.777		-142.606	-172.553
Schieland en de Krimpenerwaard	135.830	1.063.753	927.923	-1.117.443		-189.520	-229.319
Vallei en Veluwe	265.096	1.718.408	1.453.312	-1.772.552		-319.240	-386.280
Vechtstromen	191.403	1.321.308	1.129.905	-1.348.409		-218.504	-264.390
Zuiderzeeland	185.166	1.183.652	998.486	-1.266.884		-268.398	-324.762
Rijkswaterstaat	180.000	581.585	401.585	-581.585		-180.000	-217.800
Unie van Waterschappen	2.170	17.291	15.121	-18.606	18.606	15.121	18.296
Derden inzake HWH	748.355	5.572.505	4.824.150	-5.182.508	-387.475	-745.833	-902.458
Derden inzake IHW	-	471.154	471.154	-560.656	89.502	-	-
IPO	54.482	682.857	628.375	-682.857		-54.482	-65.923
Totaal	5.329.841	37.161.315	31.831.475	-37.801.817	-279.367	-6.249.710	-7.562.149

In bijlage 2 van de projectverantwoording is een detaillering van de eindafrekening per deelnemer opgenomen. Deze bijlage is toegankelijk via de digitale rapportage (zie link op pagina 1 van dit voorstel).

5.2 BTW

hWh heeft in 2010 een verzoek tot vrijstelling voor de toepassing van omzetbelasting bij de Belastingdienst neergelegd. Het verzoek aan de Belastingdienst was destijds tweeledig, namelijk:
 Vrijstelling van BTW op de diensten van hWh aan de waterschappen (koepelvrijstelling);
 Vrijstelling van BTW op de diensten van de waterschappen aan hWh.

Ad 1: De Belastingdienst heeft in 2012 schriftelijk bevestigd dat hWh voldoet aan de voorwaarden voor de koepelvrijstelling, daarmee was dit deel van het verzoek tot vrijstelling reeds afgerond in 2012. De koepelvrijstelling zorgde ervoor dat hWh diensten vrij van BTW kon leveren aan waterschappen.

Ad 2: Op dit verzoek is tot op heden, ondanks herhaaldelijke verzoeken van hWh en diverse overleggen, nog geen standpunt ingenomen door de Belastingdienst. De diensten van waterschappen aan hWh worden in rekening gebracht met BTW. Aangezien hWh geen recht had op vooraf trek van de BTW, werkt dit uiteindelijk kostenverhogend voor de waterschappen.

Ultimo 2018 heeft de Belastingdienst plotseling een eindoordeel gegeven. Hieruit blijkt de Belastingdienst wederom geen standpunt heeft ingenomen omtrent verzoek 2. Maar heeft zij de afspraak uit 2012 (verzoek 1) ingetrokken. hWh zou jegens waterschappen niet vrijgesteld van BTW presteren. De eerste focus ligt op het terugkrijgen van de koepelvrijstelling (verzoek 1), waarna verzoek 2 weer opgepakt kan worden. hWh heeft bezwaar tegen deze uitspraak ingediend en heeft, na afwijzing van het bezwaar door de belastingdienst, een beroepsprocedure gestart.

Op 21 februari 2022 heeft de behandeling van deze zaak door de rechter plaatsgevonden, waarbij de rechter hWh in het gelijk heeft gesteld. De belastingdienst is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. De zitting heeft plaatsgevonden op 12 september 2024, ook hier is hWh door het Hof in het gelijk gesteld. Eind januari 2025 heeft de belastingdienst beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. We zijn nu in afwachting van de verdere procedure.

6 Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur neemt kennis van de door het dagelijks bestuur vastgestelde 3^e Bestuursrapportage 2024.

Het algemeen bestuur besluit:

- De jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis vast te stellen en daarmee in te stemmen met de begrotingsover- en onderschrijdingen gedurende 2024.
- Ten aanzien van voordelen op afgesloten werkzaamheden en/of activiteiten die niet meer worden uitgevoerd een bedrag van € 5.329.841 terug te laten vloeien naar de deelnemers.
- Een bedrag van € 1.517.624 toe te voegen aan het saldo projectrekeningen. Dit betreft enkele projecten waarin derden betrokken zijn (programma 13 en 14). In 2025 zijn hiervoor door de stuurgroep geen activiteiten gepland en/of afrekening met deelnemers is (nog) niet wenselijk.

Bijlagen:

- Jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis, inclusief controleverklaring
- Aanbiedingsbrief controleverklaring
- Accountantsverslag